

MATERNI JEZIK JE STVAR ČASTI

BERTA GOLOB

(Govor na Romanju treh Slovenij,
v nedeljo, 5. avgusta na Svetih Višarjeh)

Ugledni ljubljanski univerzitetni profesor dr. Karel Oštir je ob neki priložnosti dejal, da glede materinščine ni najbolj pomembno, ali se mami reče mama ali Mutter ali kako drugače, kajti ne gre toliko za glasovno podobo, ampak za čast - materni jezik da je stvar časti! Zato prisrčna zahvala vsem vam, ki ste živi del slovenstva v svetu, da ohranjate iz roda v rod to jezikovno dedno čast.

Nemara nam je znano, da je bl. Anton Martin h grehu prištevati tudi nespoštovanje maternega jezika. „Materni jezik je ključ do zveličavne omike.“ Danes to vemo - za to govorijo dejstva, da sta se kultura v širšem pomenu besede in omika v ožjem pomenu bogato razvili pri narodih, ki so kmalu dobili Sveto pismo v domači jezik. Smemo biti ponosni in srečni, da smo med njimi tudi mi. Pri Slovanih med zgodnjimi.

Tu na višini z razgledom v smeri, od koder prihajamo, je videti dalj kot z domačega praga. Tu smo danes tudi zato, da premislimo, kdo smo; mi, ki nam je dano biti doma, in vi, ki v svetu ohranjate dedno čast domačega jezika.

Ljudje so se po modrost in spoznanje že zdavnaj vzpenjali na goro. Benedikt XVI. piše: *Gora je kraj posebne božje bližine (...), gora kot kraj vzpona; tudi notranjega vzpenjanja; gora kot osvoboditev od bremena vsakdanjosti; gora, ki omogoča pogled in prostranost stvarstva (...); gora, ki mi daje notranjo višino in mi daje slutiti Stvarnika (Ratzinger, Jezus iz Nazareta).*

Ali je možno v to simbolnost ujeti kaj slovenstva? Tako visoko, kot zdaj stojimo Slovenci v svoji državni samostojnosti z zavestjo enotnega kulturnega prostora ob vas rojakih po bližnjem in daljnem obzorju, še nismo stali. V združujoči se Evropi je slovenski jezik na najvišji bruseljski družbenopolitični kôti enakovreden vsem drugim jezikom.

Zgubi pa priznana specifično težo in se znajde na neosebno deklarativni ravni, če ni cenjen - doma! *Jezik je dom; dom je jezik* trdi pisatelj Danilo Lokar. Sodeč po tem, kako skrbno ga gojite na tujem, se njegove vloge po svoje zavedate bolje od nas, ki nas (še) dnevno obkroža na vseh družbenih ravneh. A odkar postajajo naši domovi kot ranžirna postaja dnevnega odhajanja in vračanja, se je začel spreminjati odnos do jezika. Komunikacijske vezi so se razpredle čez svet in se prihljile do vsakega posameznika. V angleščini!

Težko je biti majhen sredi velikanov in to vsak po svoje izkušamo vsi. Težko je žebrati po domače, če vsa srenja moli in prepeva le nemško, italijansko, angleško, madžarsko, špansko. *Kolikor jezikov znaš, toliko mož veljaš* je sicer preizkušena resnica. Za priložnost, ko se podaš med svet in ko ta potrka na tvoja vrata. A ne za vsakodnevnost in vsakdanjost. Res je dobro in prav, da se mlad človek izuri v tujem jeziku, a če se sredi Slovenije otrok predšolske starosti pohvali, da že „zna“ angleško, češ *My name is Tom*, stopa nezavedno nevarno čez mejo pripadnosti sebi. Temeljni vzrok za to je v domovini en sam: iz polpreteklosti zanemarjan čut za domoljubje. Kar hodi vstric z zanemarjenim odnosom do presežnega.

Materni jezik je stvar časti! Najbrž se edino s to zavestjo da sredi večinskega neslovenskega jezika gojiti materinščino iz roda v rod. Ta izkušnja je predvsem vaša in ta izkušnja je dragocena. A kdo naj prvi poskrbi, da se bo otrok in mladostnik starosti primerno v teh naših treh Slovenijah primerno razumsko in čustveno navezal na domači jezik? Dom. Dom je jezik. Sporazumevanje v materinščini - vem: v prenekateri družini sta materinščini dve! - prepevanje domačih pesmi (v obeh), oblikovanje slovenskih besedil za različne priložnosti, branje slovenskih knjig in sprotno prijazno utemeljevanje, zakaj je vse to potrebno, dragoceno in koristno. Občudovanje maternega jezika (maternega ali očetnega), odkrivanje njegovih značilnosti primerjaje z večinskim ali kakim drugim jezikom. Slišim ugovor, da tega ne zmore vsak. Zmore, če se navedenega zaveda. Po svoje, preprosto, predvsem pa s kančkom ponosa. Ko je med vojno nemška uprava hotela mojega sovaščana razglasiti za Germana, češ *Herr Schiler, Sie sind ja ein Deutscher!*, je ta v skrajno tveganih okoliščinah odgovoril: Ne, jaz sem Slovenec. Pripadnost rodu in domu in jeziku je res stvar časti.

Vsak jezik bo slavil Gospoda, je rečeno v Svetem pismu, v knjigi, ki je s prevodom v domače jezike omogočila ljudstvu/narodu vzpon na goro kulture. Omogočilo je razgled po javnem in zasebnem obzorju vse od pravnih norm do spoštovanja človeka kot osebe.

E'te bi ded naš ne segrešil, te u veki jemu be žiti ... V 8. stoletju je Karel Veliki ukazal, naj se duhovniki naučijo jezik domorodcev in naj

Nad. na 2. str.

Slovenci o vlogi Cerkve

Javnost ima o družbeni vlogi katoliške Cerkve v Sloveniji bolj negativno kot pozitivno mnenje, je pokazala anketa, objavljena v torek, 14. avgusta, v časniku Finance. Pri tem ni velikih razlik po spolu, regijah in izobrazbi, vendar vlogo Cerkve izrazito bolj negativno ocenjujejo premožnejši Slovenci, kaže analiza.

Zelo negativno je v anketi družbeno vlogo ocenilo 21 odstotkov vprašanih, negativno pa 22 odstotkov. Zelo pozitivno je vlogo Cerkve ocenilo pet odstotkov vprašanih, 13 pa pozitivno. Največ, 36 odstotkov, jih je družbeno vlogo cerkve ocenilo nevtralnno, preostali trije odstotki pa niso vedeli, kako bi jo ocenili. Pretvorjeno v šolske ocene od ena do pet je povprečna ocena vseh anketirancev 2,6, ugotavlja časnik.

Tudi med vernimi anketiranci je Cerkev dobila več negativnih kot pozitivnih ocen. 29 odstotkov vernih je njeno družbeno vlogo ocenilo negativno, 26 odstotkov pa pozitivno. 42 odstot-

kov vernih anketirancev je vlogo cerkve ocenilo kot niti pozitivno niti negativno.

Pri anketirancih, ki niso verni, je bilo nevtralnih odgovorov 22 odstotkov. Večina anketirancev (70 odstotkov) iz te skupine je vlogo Cerkve ocenilo negativno, pet pozitivno, trije odstotki pa so odgovorili z „ne vem“.

Ocene se med spoloma bistveno ne razlikujejo. Povprečna ocena moških je enaka skupnemu povprečju (2,6), povprečna ocena žensk pa je za desetino odstotne točke nižja.

Najbolj negativno, z 2,4, ocenjujejo družbeno vlogo Cerkve anketiranci v starostni skupini od 55 do 64 let, najbolj pozitivno pa v starostni skupini od 35 do 44 let (2,8).

Anketa je še pokazala, da vlogo Cerkve najbolj negativno (z 2,3) ocenjujejo anketiranci z višjo, visoko ali še višjo izobrazbo, najvišjo oceno (2,8) pa so ji dali anketiranci s poklicno izobrazbo.

Vlogo Cerkve so najboljše (z 2,7) ocenili na podeželju, najslabše (z 2,3) pa v Ljubljani in Mariboru. Anketo je za uredništvo Financ opravil Episcenter, v njej pa je sodelovalo 485 anketirancev.

Vse skupaj pa nekam čudno izzveni, vsaj nam, ki na Slovenijo gledamo iz daljave. Prvo vprašanje, ki se porodi je, če je bila anketa resno in pravilno izvedena (smo že navajeni „znanstvenih“ anket). Če pa je vse v redu, se bomo morali resno vprašati, kam plove slovenski narod, če ima tako negativno mnenje o družbeni vlogi Cerkve. Jasno je, da se petdeset let komunističnega enoumja grobo pozna. Pa vseeno ...

Tako „javno mnenje“ je za nas žalostno in vzbuja skrb, saj smo navajeni, da celo v zelo skorumpirani Argentini kljub vsemu med vsemi ustanovami katoliška Cerkev zavzema prvo mesto v družbi kar se ugleda, zaupanja in verodostojnosti tiče.

Vse odprte možnosti

Na sestanku s premierom Janezom Janšo so predsedniki koalicijskih in opozicijskih strank soglašali, da mora vlada nadaljevati iskanje rešitev za odprta vprašanja s Hrvaško, saj hrvaški odgovor na slovensko pobudo omogoča nadaljnje iskanje skupnih rešitev.

Kot je še dejal Janša, pa so glede vprašanja meje soglašali, da „nima smisla težiti k iskanju dvostranske rešitve“, in se strinjali, „da se vključi tretja stran“, pri čemer pa so odprte še vse možnosti, od mediacije do arbitraže.

Premier je namreč povedal, da odločitve o tem, katero obliko mirnega reševanja sporov - mediacijo, arbitražo idr. - bo Slovenija predlagala, še ni. Ob tem se ni želel opredeljevati o večji ustreznosti katere od oblik načina reševanja. Kar je bolj pomembno, so okvirji, je dejal. Kot je še povedal, je Slovenija glede vprašanja meje „pripravljena na arbitražo oziroma na to, da se v iskanje rešitve vključi tudi tretja stran, vendar pod pogoji, da se upoštevajo ustavne odločitve obeh parlamentov 25. junija 1991, da se ne priznava enostranskih korakov, ki so bili narejeni po tem datumu, in da se poišče najboljšo obliko tretje strani“.

Potem ko je Hrvaška glede meje zavrnila slovenski predlog za spravo pred Sodiščem Ove za poravnano in arbitražo, za Slovenijo pa ni sprejemljiv njen predlog o pristopu k Mednarodnem sodiščem za pomorsko pravo v Hamburgu, bo namreč „treba pogledati, ali so še kakšne druge, dodatne, za obe strani sprejemljive in koristne rešitve“, je dejal premier. Pri tem je še poudaril, da bo za nadaljnje odločitve Slovenije treba počakati na prihodnji sestanek koordinacije strank, „po katerem bo jasno, ali bo Slovenija storila kake nadaljnje korake“. Do njega naj bi prišlo že konec meseca.

Naši vojaki v mirovni silah

V okviru redne menjave kontingentov je v četrtek, 16. avgusta z mariborskega letališča na operacijo kriznega odzivanja Isaf v Afganistan odpotovalo 66 pripadnikov 20. motoriziranega bataljona Slovenske vojske (SV), ki bodo prevzeli naloge predhodnikov v Heratu na zahodu države.

Tudi ta kontingent bo deloval v okolici mesta in v poveljstvu sil ISAF v Kabulu. Kot so sporočili z ministrstva za obrambo, bodo pripadniki 20. motoriziranega bataljona poleg varovanja samega oporišča Arena delovali tudi na kontrolnih točkah, patrolirali v neposredni okolici oporišča in spremljali vozila na ožjem območju mesta.

Osmi kontingent 66 vojakov pod poveljstvom majorja Saše Razdriha bo v silah Isaf zamenjal sedanji sedmi kontingent 54 vojakov. Slovenija bo s tem svoj kontingent v Afganistanu povečala po napovedih, ki jih je že lani novembra na srečanju obrambnih ministrov Nata v španski Seville podal obrambni minister Karl Erjavec. Slovenska vlada je nato aprila odobrila povečanje slovenskega kontingenta v silah ISAF za največ 12 vojakov.

V petek pa so proti Kosovu na mirovno misijo KFOR z letališča Jožeta Pučnika v Ljubljani poleteli še vojaki 10. motoriziranega bataljona, ki bodo zamenjali 600 pripadnikov omenjenega bataljona.

Na mirovno operacijo Kfor na Kosovo je v petek z letališča Jožeta Pučnika odpotovala še četa 160 vojakov 10. motoriziranega bataljona. Pripadniki, ki bodo v Peči delovali v sestavi madžarske bojne skupine, bodo nadomestili 600 pripadnikov omenjenega bataljona, ki so od 25. februarja letos delovali na svojem območju odgovornosti na zahodu pokrajine v občinah Peč in Klina, so sporočili z ministrstva za obrambo.

Tako kot vseh 15 predhodnih kontingentov bodo tudi pripadniki omenjene čete pod poveljstvom stotnika Gregorja Vodeba delovali na podlagi resolucije VS ZN 1244. Skrbeli bodo za vzdrževanje varnega okolja in prostega gibanja, varovali ključne točke ter objekte s posebnim statusom in izvajali naloge patroliranja na območju odgovornosti.

BERI...

POZNO IN DELNO PRIZNANJE
DRUŽINI BRATUŽ 2DRUŽINE SO PRAZNOVALE
V NAŠEM DOMU 4V SAN MARTINU IZREDNO
SREČANJE „OB TAKTU BARV“ 3SLOVENSKO-HRVAŠKO
ROMANJE NA TRSAT 4

Delno priznanje družini Bratuž

Ne italijanska oblast ne italijanski narod do danes še nista javno izrazila nikakršnega obžalovanja nad grozotami, mučenji in zlorabami, ki jih je bil deležen slovenski narod predvsem v času fašizma. Vedno sta se oprijemala krhke rešilne bilke, ki naj bi jo predstavljalo dejstvo, da sta nacizem in Nemčija zasedli Italijo, torej da je bila Italija na strani žrtev in ne krvnikov druge svetovne vojne.

Ena najbolj vidnih žrtev fašizma je goriški skladatelj in javni delavec Lojze Bratuž, ki so mu pred sedemdesetimi leti vsilili pitje industrijskega olja in je za posledicami tega umrl. Zato sta februarja 2006 deželni tajnik stranke Slovenska skupnost (Ssk) Damijan Terpin in deželni svetnik Mirko Špacapan sprožila pobudo pri takratnem predsedniku Carlu Aze gliu Ciampiju, s katero sta poudarila izreden doprinos, ki so ga v goriški prostor prispevali oče Lojze in mama Ljubka Šorli ter njuna otroka prof. Lojzka in prof. Andrej Bratuž.

Delno je pobuda uspela in tako je 2. junija letos ob italijanskem državnem prazniku italijanski predsednik republike Giorgio Napolitano podpisal odlok o imenovanju prof. Lojzke in prof. Andreja Bratuža za komendantorja italijanske republike. Odlok je bil objavljen 25. julija v italijanskem uradnem listu, odlikovanca pa bo sprejel in jima izročil odlikovanje goriški prefekt Roberto De Lorenzo na tamkajšnji prefekturi meseca septembra.

Ssk je ob imenovanju izjavila, „da je na tak način priznana tudi trpljenje celotnega slovenskega naroda v času fašizma. Po drugi strani je lik in dostojanstvo Lojzeta Bratuža in celotne njegove družine primerna ikona, v kateri se zrcali slovenski človek na Primorskem. Ljubezen do lepote in harmonije, ki jo je Lojze Bratuž udeleževal na področju glasbe in kulture, je to kar so Slovenci na Primorskem znali pokazati na vseh področjih družbene ureditve. Soproga Ljubka Šorli in otroka Lojzka ter Andrej pa sta njegovo izročilo o

predanosti slovenskemu narodu in kulturi posredovali naprej. Vse to, poleg drugega, pa predstavlja izreden človeški odgovor na krutost, ki je posegla po njih in po njihovem narodu ter kulturi.“

Lepa in potrebna gesta italijanske države, ki predstavlja prvi korak; še vedno pa čakamo na prvotno in nadvse potrebno priznanje italijanske oblasti Lojzetu Bratužu, mučencu fašistične nestrpnosti.

Ista čast Bratuževih je doletela tudi zgodovinarja, upokojenega docenta in velikega prijatelja goriških Slovencev ter dopisnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti Sergia Tavana.

Tudi pri našem tedniku se veselimo priznanja prof. Lojzki in Andreju Bratužu. Zvesti bralci se bodo spominjali, da nas je pred davnimi leti prof. Andrej seznanjal z dogajanjem na Goriškem, še predvsem o tamkajšnjem bogatem glasbenem življenju. **GB**

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Verjetno, če bi raziskovali vtise državljanov spričo političnega razvoja v tem času, bi prevladovala naveščenost. Nenehno ponavljajoči se pojavi korupcije, vladno sprenevanje v bistvenih vprašanjih in njena politična ofenziva, pa razbitost opozicije, ki ne najde nobenega skupnega imenovalca, predsedstva večini zdravega dela argentinske družbe.

Ena in ena. Prav tako si nenehno sledijo druga drugi volitve v različnih provincih. To je že stara praksa, saj so krajevne vlade avtonomne in lokalne oblasti določajo datume volitev po lastni koristi. Nekateri se bojijo, da bi zmagoviti vladni kandidati potegnili preveč glasov v njim škodljive vode, drugi hitijo, da bi prehiteli nepripravljeno opozicijo. Preteklo nedeljo smo torej imeli volitve v dveh provincih: La Rioja in San Luis. V prvi je zmagal kirchnerizem, v drugi opozicija. Oba primera sta zanimiva, saj nam vsak po svoje predstavi stanje v današnji politični družbi. La Rioja je bil še posebno zanimiva, ker se je tam kot kandidat za guvernerja predstavil bivši predsednik Menem. Sreča mu ni bila mila, saj je pristal komaj na tretjem mestu z okrog 22% glasov. Zmagal je dosedanji guverner in kirchnerist Luis Beder Herrera (41%), drugo mesto pa je zavel Ricardo Quintela, prav tako Kirchnerjev pristaš (27%). Dve zanimivosti ob tem. Prva, da sta podpora zvezne vlade uživala kar dva kandidata; predsednik se ni želel odločiti za nobenega od obeh, pa je pomagal oboema, ki sta potem zasedla prvo in drugo mesto. Druga, nesramno in javno „kupovanje“ glasov, ko so še dan pred volitvami kar na glavnem trgu delili „podporo“, naj si bo v obliki živih, gradbenega materiala ali kar denarja.

Uboga gmajna. San Luis je drug tipičen primer. Večina obtožb, ki pada na brata Rodríguez Saá, ki sta prava „lastnika“ dežele, je neke vrste „graščinski“ sistem, ki so ga vpeljali v provinci. Vse je pod oblastjo te družine, od popolnega obvladanja provincijskega parlamenta, izvršilne oblasti in tudi nadzorstvo sodstva. Edina resna opozicija, ki je zadnja leta nadzirala krajevno prestolnico, je letos propadla, ker jo je prevzel kirchnerizem, tega pa tradicionalna družba ni prenesla in se je raje izjavila za staro poznano strukturo. Zato ni čudno če je dosedanji guverner, Alberto Rodríguez Saá zmagal s čez 80 odstotki. Zmagovali guverner, ki je aktiven v vrstah protikirchnerističnega peronizma, sedaj pričakuje, da mu ponudijo predsedniško kandidatno mesto. A

v tej politični skupini se za isto mesto potegujeta še guverner iz Neuquena Sobisch in pa Ramón Puerta iz province Misiones.

Težave vlade na jugu. Ima pa vlada ponovno rastoče težave v rodni predsednikovi provinci. Santa Cruz, ki že leta trpi samopašnost današnjega predsednika, se mu tudi najbolj upira. Priložnost za nove izgrede se je ponudila, ko sta predsednik in njegova žena gospa Cristina, ki kandidirata na oktobrskih volitvah, obiskala južno prestolnico Rio Gallegos v okviru volilne kampanje. Prišlo je do protestov in do nesrečnega zapleta, ko je nek vladni funkcionar in provincijski minister (Daniel Varizat) s svojim luksuznim avtomobilom „nehote“ povozil manifestante in jih nekaj težje ranil. Sledila je prava ljudska vstaja in zahteve po spremembah. Končno se je tem skupinam pridružil tudi krajevni škof mons. Romanín. Zahteve se osredotočijo v štirih točkah: naj se zagotovi sodni postopek proti Varizatu; čistka v provladnem sodnem sistemu; „demilitarizacija“ province, ki je pod nadzorstvom žandarmerije; in povišica plač državnim uslužbencem. Vse te težave pač potrdijo star izrek da „nihče ni prerok v svoji domovini“.

Težave opozicije povsod. Omenili smo že nekirkneristične peroniste, ki se ne morejo zediniti glede kandidatov. Iste težave imajo skoraj vse opozicijske skupine. Samo Lavagna še komaj enotno nastopa in je pretekli teden pridobil za svojo kandidacijo tudi mendoške demokrate. Provincijska stranka, ki je poznala lažje in bolj blesteče čase, bo doma nastopala samostojno, nosila pa bo kot predsedniškega kandidata bivšega gospodarskega ministra. López Murphy je mnogo pričakoval od izvoljenega prestolnega vodje Macrija, saj ju je vezal neke vrste dogovor. A prejel je drug tipičen primer. Večina obtožb, ki pada na brata Rodríguez Saá, ki sta prava „lastnika“ dežele, je neke vrste „graščinski“ sistem, ki so ga vpeljali v provinci. Vse je pod oblastjo te družine, od popolnega obvladanja provincijskega parlamenta, izvršilne oblasti in tudi nadzorstvo sodstva. Edina resna opozicija, ki je zadnja leta nadzirala krajevno prestolnico, je letos propadla, ker jo je prevzel kirchnerizem, tega pa tradicionalna družba ni prenesla in se je raje izjavila za staro poznano strukturo. Zato ni čudno če je dosedanji guverner, Alberto Rodríguez Saá zmagal s čez 80 odstotki. Zmagovali guverner, ki je aktiven v vrstah protikirchnerističnega peronizma, sedaj pričakuje, da mu ponudijo predsedniško kandidatno mesto. A

Materni jezik je stvar časti

Nad. s 1. str.

v njem oznanjajo evangelij. To je bila v prvotnem pomenu besede evangeljska gesta najvišjega državnika, kajti evangelij je nekdanji pomenil vsako kraljevo sporočilo, najsi je bilo veselo ali pa zloglasno (Ratzinger, Jezus iz Nazareta). Frankovski ukaz je našim prednikom prinesel daljnosežni kulturni napredek; natančno tisto, česar smo deležni mi, pa naj živimo doma ali zunaj domače dežele. Izbrskajmo na dan nekaj razpršenega šolskega znanja in se s pametjo odraslega človeka ustavimo ob sv. Virgilu, Modestu, bratoma Cirilu in Metodu ..., da, tudi ob protestantih in njihovi Bibliji ... s skoki čez stoletja ob nikoli preštetih Čedernacijah na črti od Trsta in Celovca do Pešte vse do današnje stvarnosti od tukaj do Kanade, Argentine, Avstralije ... Več kot tisoč let srčne skrbi za slovenski jezik doma in povsod, kamor smo odhajali. In tam ostali. Več kot tisoč let naravnega jezikovnega razvoja. Za pisno obliko so slovenski jezik prva izmojstrila svetopisemska in bogoslužna besedila. Na domačih in tujih tleh pa so ga in ga še v najrazličnejših okoliščinah marsikdaj marsikje za visoko ceno ponižanosti ohranjajo duhovniki z enako mislečimi sorojaki.

Kako pa je zdaj doma? Prikrto in očitno se nam dnevno vsiljuje v zavest monolingvistična miselnost enega sporazumevalnega jezika za širni svet, a če bi zmogla, bi izgubili tisočletno samobitnost in z maternim jezikom tudi vse druge dedne časti. Zdrseli bi nazaj in še globlje, kot smo kdaj bili: v stanje jezikovne rabe s skrajno omejenim radijem - za občasni popoldanski klepet, za lokalno časopisje, za kako nostalgčno popevko in za študij jezikovne eksotike. Niso več redki primeri, da se predvsem mladi sporazumevajo v spakedrani slovangli, magično prevzeti od tujih glasbenih besedil in ritma ter angleškega računalniškega besedišča. Pa je fizik dr. Samo Kušar prevedel in na novo ustvaril - podobno kot nekoč Dalmatin - vrsto domačih izrazov za novo področje že v času, ko je bila kompjuterizacija na Slovenskem videti še sanjski pojav in je za rabo imel v Ljubljani računalnik predvsem Inštitut Jožefa Stefana.

Z gore razgleduje se Mati Marija, stijajna, spokojna zre svet pod seboj ... Tudi s te gore, s Svetih Višarij, z razgledne točke v vso stvarnost naših treh Slovenij; k Soči, Savi, Dravi, Donavi, čez morja - v duhovno delto slovenske biti. Njen povezovalni tok ostaja jezik. Ne edini, a gotovo najpomembnejši. In vsak jezik bo slavil Gospoda. Med tisočnjami jezikov sveta tudi slovenski. Menda je eden najbolj spevnih jezikov. Menda mu je z veliko spoštljivostjo prisluhnil Rabindranat Tagore in zaznal v njem sorodni zven s svojo materinščino. Razumljivo: jezikovno smo se rodili iz skupne maternice indoevropskih glasov. A materni jezik je materni, ker je stvar časti. Za Slovence vseh treh Slovenij, našega enotnega kulturnega prostora, je to pač slovenski jezik. Združevalni člen vseh nas ne glede na to, kje živimo. Naša narodnostna koža in duhovni organ, brez katerega nehamo biti, kar smo.

Ko je prav pred kratkim na srečanju rojakov v šentviških škofovih zavodih ognjevit, proseče in roteče o narodnostni problematiki govorila gospa Lučka Kraljeva iz Argentine in je bilo nekaj njenega rotenja slišati v oddaji Radia Ognjišče, se je na račun izdajalske tehnike dalo slišati tudi dovolj razločen prišepet, češ „to je nacionalna preteklost Slovenije“. Ne morem vedeti in soditi, ali je bila

Kdo je Berta Golob

Rojena je bila leta 1932 v Ljubljani, diplomirala iz slovensčine in srbohrvaščine na filozofski fakulteti v Ljubljani. Delovala je kot učiteljica, knjižničarka, lektorica, pisateljica in publicistka. Za pedagoško, didaktično in mentorsko delo pri slovenskem jeziku je prejela Žagarjevo nagrado. Vse življenje se posveča lepoti jezika in na Svetih Višarijeh je spregovorila o odnosu do materinščine.

Ko bi iskali bolj primerno voščilo ob 75. rojstnem dnevu, ki ga je obhajala 9. avgusta, bi prof. Berti Golob težje našli lepšega, kot njenega, ki ga je zapisala v nagovoru ob romanu treh Slovenij na Svetih Višarijeh. Množica prispevkov, uvodnikov, komentarjev, raznih drugih člankov v Družini in v drugih medijih govorijo „o ljubezni eni sami“ - do materne jezika in kulture. Tej „kneginji slovenskega jezika“, kakor ji je dal vzdevek slovenski kardinal dr. Rode, želimo še veliko navdihov od zgoraj pri skrbi za lepoto materne besede in njenega razcveta!

opazka mišljena v dobrem ali v ignorantskem pomenu; bojim pa se, da v slednjem. Zemlja, jezik kar počez na voljo tujemu kapitalu?

Bo moj vnuk še pel slovenske pesmi, se bo zavedal svojih korenin? Vprašanje ni le popevkarska domislica. Odgovor pa je negotov. V globalnem svetu z imperialistično težnjo enega javnosporazumevalnega jezika tiči toliko večja nevarnost, kolikor manjši je narod s svojo materinščino. Ne moremo reči, da nas je veliko, tudi če se seštejemo z vseh strani sveta. Lahko pa (p)ostanemo veliki! Dokazov naše kulture ni le za bisago, s svojimi velikani duha in srca segamo do istih zvezd kot drugi narodi.

Kdo vse nam je že zapiral usta in kratil pravico govoriti po naše. Skušnjavec vedno zna reči: V vsem ti bo laže, če boš govoril po moje; zdaj si barbar, potem boš gospod. To smo skusili ali pa skušamo pripadniki vseh treh slovenskih domovin.

Boš rod, ki bivaš tod, boš v duši čvrst? Stvarnost je pereča za Slovence v matični deželi in za vse, ki živijo/živite zunaj njenega ozemlja; mnogi v nam komaj predstavljenih širjavah daleč zunaj skromnih 20.000 kvadratnih kilometrov naših tal. V ohranjevalnih družinskih in društvenih gnezdh slovenstva tamle čez na avstrijskem Koroškem, na Tržaškem, Furlanskem in naprej v Porabju in še naprej vse do Ognjene zemlje. Kamor stopi mi noga, na domačih sem tleh; kamor hoče srce, pri svojih ljudeh ...?

Da, dokler nas družijo ista ljubezen. Zublji in plameni domovinske pripadnosti - jezik je njen poljub in objem - nas bodo morali prežarjati, da bomo novim rodovom ohranili, kar je bilo ohranjeno nam. Ne vpelji nas v skušnjava, da bi podlegali velikim zato, ker nas je malo. Reši nas vsega huđega, vnemarnega odnosa do materne jezika, da nas ne bo sram pred prestolom Pravičnega.

Menda je ta tudi narodom določil angela varuha, pa smo se z zgodnjim prevodom Svetega pisma v slovenski jezik uvrstili med visokokulturne narodne skupnosti. Naj med njimi ostanemo s prepoznavnostjo jezika in s trdoživostjo v njem. Mi, ki nam je lepo in kdaj težko doma, in vi, ki vam je tako kje daleč od matične domovine.

VIŠARSKA MATI BOŽJA, PROSI ZA NAS.

SLOVENC V ARGENTINI

SAN MARTIN - Ob taktu barv V „Veni, vidi, vici“

Cezarjeve besede lahko ponovimo vsi, ki smo se 21. julija udeležili kulturnega srečanja v Slovenskem domu v San Martinu. Latinski rek bi pa še umestno parafrazirali: Prišel, videl, slišal, zmagal. V dobrih treh urah smo doživeli enkratno večer. Ob taktu barv smo ponovno odkrili, da nam je ta umetnosti posvečena prireditev prava oaza, kamor se lahko umaknemo iz puščave vsakdanje naglice in hitenja ter se ob likovnosti in glasbi duhovno obogatimo.

RAZSTAVA - akvarele Toneta Kržišnika

Ob 19.30 uri je bilo v gornji dvorani odprtje razstave. Kulturna referentka Marta Jenko Škulj je pozdravila številne obiskovalce in zastopnike raznih ustanov. Predstavila nam je slikarja in o njegovem ustvarjalnem delu, med drugim, dejala: „Risal je že kot otrok, rad je barval akvarele. Tukaj je naredil slikarsko šolo Slovenske kulturne akcije v Ramos Mejiji. Bil je eden najbolj rednih in vestnih učencev. Vsako leto so priredili skupno razstavo. Profesorji so bili Bara Remec, Milan Volovšek, France Ahčin in Marjan Marolt. Leta 1964 je Kržišnik lepo opremil Zbornik Svobodne Slovenije. Sodeluje tudi v Slomškovem domu, kjer pomaga pri pripravi raznih scen za prireditve ali igre. Vsebina njegovih slik je polje, drevje, Bariloche, Slovenija; zadnje čase pa slika rože.“ Prav to vsebino so odražali razstavljeni akvareli, ki so jih obiskovalci z zanimanjem ogledovali, ob vsakem kaj komentirali, se razgovarjali z avtorjem del in mu čestitali. Težko bi človek izbral, katera slika je bila najlepša. Ista podoba ima za vsakega osebno sporočilo. Nekateri so svojo odločitev potrdili z nakupom slike, ki jim je bila najbolj všeč.

KONCERT

Nadaljevali smo v spodnji dvorani s KONCERTOM, z gala koncertom. Nastopili so priznani solist Juan Vasle in ugledna vokalna skupina Opus cuatro. Goste in številno publiko je v imenu Doma pozdravil inž. Tone Podržaj. Opisal je uspešno glasbeno kariero baritonista Juana Vasleta, ki ga je solo petje popeljalo iz Teatra Colona v Ljubljansko opero. Vokalna skupina Opus cuatro bo leta 2008 obhajala 40-letnico. Sestavljajo jo: Alberto Hassan (prvi tenor), Marcelo Balsells (drugi tenor), Hernando Irahola (bariton) in Federico Galiana (bas). Imeli so že več kot 7000 nastopov v 500 mestih širom sveta. Z Vasletom so peli tudi v Sloveniji, kamor se bodo oktobra odpravili na peto turnejo. Solista in vokalno skupino je spremljal pianist Claudio Méndez, ki uspešno nastopa na argentinskih odrih.

Slovenski pevski zbor pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic je pevcem izrekel dobrodošlico in jim v pozdrav prirsčno zapel narodno *Kupice nalijmo*.

Dvorana je bila nabito polna. Vabilu so se odzvali rojaki vseh bratskih domov in tudi neslovenski prijatelji Doma. Skupni jezik nam je bila glasba.

Na elegantno opremljenem odru so v črnem oblečeni stali pevci, na levi strani pianist, v dvorani popolna tišina in pričakovanje. Ko je drugi tenor pozdravil po slovensko, je bil led prebit in toplina se je na eni in drugi strani odra z vsako skladbo stopnjevala. Poslušalci smo s programom v rokah pozorno sledili izvajanju pesmi. V prvem delu smo uživali ob imenitnih komadih: Fina estampa (Chabuca Granda), Alfonsina y el mar (A. Ramírez - F. Luna), Galopera (Mauricio Cardozo), Caballo viejo (Simón Díaz), Banzo (H. Tavares), Recuerdos de Ypacarai (D. Ortiz - Z. Mirkin), It don't mean a thing (D. Ellington), Swing low, sweet chariot (prir. H. Irahola), Amazing grace (prir. T. Kozlevčar). V drugem delu smo poslušali: Diego la mazamorra (P. Carabajal), La Perica (L. Gallardo), When the saints go marchin' in (prir. Golden Gate Quartet), Beautiful dreamer (S. Foster), Libertango (A. Piazzolla), El choclo (A. Villoldo - E. Santos), El día que me quieras (Gardel - Lepera), Dekle na vrtu zelenem sedi (narodna / prir. Breda Šček), Oj, kukav'ca (narodna / prir. Breda Šček), Moja kosa

je križavna (narodna / Zorko Prelovec), Lastovki v slovo (narodna / prir. R. Simoniti).

Bolj pester repertoar? Nemogoče. Prav vsem je ugodil. Izvajanje? Nimava besed! Odlično, izvrstno, brezhibno. V različnih zasedbah (vokalna skupina sama, solist sam, solist in skupina) in ob spremljavi klavirja, kitare, bobna. Katera skladba je najbolj vžgala? El día que me quieras. Publika? Zahtevna, spoštljiva, topla, ki je vsako pesem nagradila z velikodušnim aplavzom in si iztržila še nekaj dodatnih pesmi.

Nastopajočim se je prav lepo zahvalil predsednik Doma dr. Viktor Leber in vsakemu izročil spominček iz porcelana. Pevci so se zahvalili za vabilo in za gostoljubnost sanmartinske skupnosti ter poslušalcem ponudili svoje zgoščenke. Po koncertu smo nadaljevali ob pogrnjenih mizah in se ob toplem golažu zadržali v krogu prijateljev in znancev.

Omeniti morava še nekaj sodelavcev, ki so pripomogli k uspehu večera. Janez Filipič je s sodelavci pripravil oder in imel na skrbi luči in zvok. Gabriela Petkovšek je oblikovala programe in spominske razglednice. Regina Truden Leber je izdelala spominčke in skuhala golaž. Pridne gospodinje so spekle pecivo in pomagale v kuhinji. Predsednik doma je pobudnik in glavni organizator teh snidenj. Hvala vsem, posebno sanmartinskemu zboru in pevovodkinji, za vse skrito a potrebno delo.

Resnično obžalujeva, da v glasbi nisva dovolj podkovani in zato ne moreva strokovno oceniti večera. Zapiševa pa lahko, da je Ob taktu barv V dosegel vrhunec in zmoglavno prepričal vse, da se lahko človek ob umetnosti odtrga od vsakdanjih skrbi in si širi obzorje tudi na področju lepega. Bravo!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Sanmartinski lipi

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V soboto, 21. julija zvečer je bila v Slovenskem domu v San Martinu prireditev „Ob taktu barv“.

V nedeljo, 22. julija je bil v Našem domu v San Justu prijateljski **asado za Madagaskar**. Dopoldne so sestre in brat misijonarja Petra Opeke pripovedovali svoja doživetja ko so ga obiskali.

V nedeljo, 29. julija popoldne je bilo v slovenski cerkvi **Marije Pomagaj srečanje molivk in molivcev živega rožnega venca**. Maševal in pridiga je Pavle Novak CM.

Za prvi petek v avgustu so bile po naših krajevnih domovih **svete ure**.

V soboto, 4. avgusta je bila v slovenski cerkvi **Marije Pomagaj molitvena ura**. Letošnje geslo je „Prosite Gospodarja žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev“.

Isti dan zvečer je bil **koncert Mešanega pevskega zbora San Justo** pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar v dvorani Sociedad de Socorros Mutuos Ramos Mejía.

Prav tako isti večer je bilo v Slovenski hiši **srečanje za visokošolce**. Predaval je novinar Tone Mizerit: „Politiki, politika in družba“.

V nedeljo, 5. avgusta je bila v Hladnikovem domu v Lanusu **55. obletnica društva Slovenska vas**. Geslo je bilo: „V združenih močeh je naš obstoj“. Po sv. maši je bil kulturni program, nato pa skupno kosilo.

V četrtek, 9. avgusta je bil v Slovenski hiši **redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena**, pod vodstvom ge. Pavline Dobovšek.

V soboto, 11. avgusta je bil v Slovenski hiši **redni pouk srednješolskega tečaja RMB**; sledil je sestanek staršev in razdelitev spričeval.

V nedeljo, 12. avgusta je bil v Slovenski hiši **občni zbor Mutuala Sloga**.

Isti dan je bila v Našem domu v San Justu **družinska nedelja**.

V četrtek, 16. avgusta je bil v Slovenskem domu **San Martin mesečni sestanek krajevnega odseka Zveze slovenskih mater in žena**, pod vodstvom predsednice Polone Makek. Časnikar Tone Mizerit je podal svoje vtise ob obisku Slovenije.

Isti dan zvečer je bila v Slovenski hiši **seja upravnega odbora društva Zedinjena Slovenija** pod vodstvom predsednice Alenke Godec.

V soboto, 18. avgusta zvečer je bil na **Pristavi v**

SAN JUSTO

Družinsko srečanje in zabava

Hladno nedeljsko jutro dne 12. avgusta smo praznovali v San Justu družinsko nedeljo. Dan se je pričel s slovensko sveto mašo ob 8. uri v stolni cerkvi. Ob vhodu je bila postavljena košara, ki so jo otroci napolnili z igračkami in dolgotrajnim mlekom, za potrebne otroke. Maša je bila posvečena družini šolskih otrok in jo je daroval pater dr. Alojzij Kukovica. Med pridigo je duhovnik poudaril, da je spoštovanje do staršev prva stopnja do ljubezni. Šolski zbor je poskrbel za petje in otroci so brali prošnje. Ministranti so pa bili, v tem posebnem dnevu, očki.

se je odprla „kermes“. Bilo jih je kar osem štantov: goooool, podri pločevinke, počil balončke, obročki na steklenico, zamaški v kupico, muca in miš, semafor in ribolov. Mladci in mladenke so sodelovali in prevzeli skrb, da bi otrokom razložili potek iger. Tako so se nekateri starši in vsi otroci zabavali. Cilj pri vsaki igri je bil, pridobiti posebne papirčke, ki so jih lahko v menjalnici menjali za darilo (žoge, beležke, nalepki, šilčki, in še in še).

Zanimivo je bilo opazovati, kako so se otroci iz nekaterih družin, spontano organizirali. Vsi bratci so igrali in z zmago dobili pa-

Po končani maši se je sanjuška družina umaknila v prostore Doma. Dvorišče je bilo lepo okrašeno z zastavicami in okrog in okrog so bili pripravljene štanti. Otroci so že čutili, da se bodo prav posebno zabavali. A najprej je bilo potrebno se malo ogreti in zajtrkovati, saj sonce še ni nameravalo podariti svojih žarkov. Mlečna kava, čokolada, rogljički, za prvo silo so bili že dobri. Starši so tudi skuhalo čaj in razdelili alfajorje otrokom, da bi pridobili še veliko energije in moči za igranje.

Počasi se je dvorišče napolnilo s starši in pomočniki (mladci, mladenke in celo otroci), ki so pri štantih dokončali vse priprave. Po dolgem nestrpnem čakanju

Castelarju Café-koncert s pestrim programom.

V nedeljo, 19. avgusta je bilo **Romanje v Lourdes**. V spodnji cerkvi smo molili rožni venec, nato so bile pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim. Sv. maša je bila za bolnike ter vse, ki skrbijo zanje.

Skupina fantov **nogometne ekipe ZS** je 26. julija odpotovala v Slovenijo, kjer se je udeležila **3. nogometnega prvenstva Slovencev po svetu**.

Tisk ref. ZS

pirčke, ki so izročili starejšemu bratu. On je tudi določil kaj bodo dobili v menjalnici. Drugi so pa sami zmagali in okrog in okrog so bili pripravljene štanti. Med igranjem smo tudi prisluhnili slovenski narodni zabavni glasbi.

Počasi se je menjalnica spraznila in tako je bilo konec iger. Saj je bila že ura za kosilo. V kleti so bile pripravljene mize in ena je bila prav posebno okrašena z baloni. Razstavljeni so bili tudi dobinki. Koliko jih je bilo! Glavni dobitnik, bi lahko rekli, da je bilo kolo a bile so tudi slovenske knjige, žoge, zvezke, namizne igrice, avti, pajacki, poleg velikega števila drugih lepih dobikov.

Kosilo so pripravili mame in očki, pri postrežbi so pa pomagali mladi.

Sledil je izredno bogat srečelov, ki je zadovoljil vse prisotne.

Prav iskrene čestitke šolskemu odboru, ki je s svojim delom dosegel, da je to nedeljsko družinsko srečanje bilo lepo in zanimivo za vse. Praznično vzdušje je rodilo v malih srcih veliko sreče in smeha. To naj bo najdragocenejša darilo staršem in zahvala za ves njihov trud. Sonce še ni posijalo na nebu, a vseeno smo se z velikim veseljem vrnili domov in skupno preživeli zadnje urice družinske nedelje.

Marta Petelin

HRVAŠKO-SLOVENSKO ROMANJE

„Skupaj k Materi milosti“

Ob 640-letnici podobe trsatske Matere Božje je bilo v soboto, 18. avgusta 2007, že tretje hrvaško-slovensko romanje - tokrat na Trsat - z geslom „Skupaj k Materi milosti“.

Medtem, ko so romarji z raznih koncev Slovenije in Hrvaške od ranega jutra začeli zasedati bogoslužni prostor za obhajanje svete maše na prostem se je duhovščina zbirala v bližini veličastnega kipa božjega služabnika Janeza Pavla II., ki se nahaja pred vhodom v svetišče trsatske Matere Božje.

Vstopna procesija, ki jo je zaključilo čez

160 duhovnikov ter 18 škofov in nadškofov, se je začela odvijati ne le s križem, zastavami in praporji na čelu, temveč je v njej bilo dodeljeno mesto za podobe Marije Pomagaj z Brezij ter bl. Antona Martina Slomška, za kip bistriške in sliko sinjske Matere Božje v spremstvu tipičnih narodnih nošenj krajev, od koder prihajajo. Prepevala sta zbor svetišča Matere Božje trsatske iz Reke in stolni zbor Ignacij Hladnik iz Novega mesta.

Gostitelj letošnjega srečanja, reški nadškof in metropolit, dr. Ivan Devčić je v uvodnem pozdravu več kot 10.000 glavno množico spomnil na bogato zgodovino srečaj ob skupni Materi, kjer smo njeni otroci gradili in utrjevali duhovne mostove medsebojne povezanosti. Izrazil je prepričanje, da so mostovi, ki jih gradijo svetniki, močnejši in trdnjši od vseh razdeljenosti. Spodbudil je, naj po zgledu Device Marije, ki je hitela na pomoč Elizabeti, tudi verni Slovenci in Hrvati z medsebojnim zblizevanjem prinašamo veselje, mir in prijateljstvo.

Voditelj slovesnega evharističnega bogoslužja kardinal Josip Bozanič je povabil k molitvi za naše družine, zlasti otroke in mlade. Skupna Mati nam govori o naši veliki družini, o skupnosti v katoliški Cerkvi ...

Prepletanje molitev in ubranost pesmi v obeh jezikih je od trenutka do trenutka krepila zavest skupne pripadnosti. Tudi nagovor koprškega škofa Metoda Piriha, ki je skladno prehajal od enega do drugega jezika in razgrinjal luč Božje besede na obema narodoma skupno potrebo rasti v globoki veri, je gradil v isto smer. Prav vseh se je dotaknil klic k večji odprtosti družin za porajanje novega življenja, saj morata starša o tem razmišljati ne le sama, temveč pred

Bogom in lastno vestjo, saj biti oče ali mati pomeni imeti težišče zunaj sebe samega in z odprtostjo sprejemati tudi druge osebe. K temu naj vse spodbujata tudi vera, da je večje število otrok v družinah znamenje posebnega Božjega bla-

LEKTURICE

Če bi lahko spremenila svet...

Če bi me profesor vprašal to, kar sem znala, bi naredila izpit. Če bi bilo lepo vreme, bi šli na izlet. Če bi zadela na loteriji, bi potovala po svetu. Če bi bila žival, bi bila rada metulj. Če, če, če ... Kratka besedica, ki ima čarobno moč. Z njo se izgovarjamo, postavljamo pogoje, si zidamo gradove v oblake. Včasih smo tega veznika do glave siti in modrujemo: „Če ne bilo bi čēja, bi čebula bila bula in česen sen.“ In res je bolje sanjati, kot pa smrdeti po česnu.

Če bi lahko spremenila svet... Kar hitro lahko naštejemo celo vrsto sprememb, ki bi jih uvedli. Če bi lahko spremenila svet, bi si prizadevala za pravičnost, za socialno delo, za vzgojo otrok, za zdravstveno oskrbo ljudi, za duhovno rast družbe, za mir

med Zemljani, za uveljavljanje dekaloga. Sila veliki načrti, megaprojekti! Naštete želje pa so skoraj neuresničljive za navadnega človeka. Ali bi jih mogel uredničiti kdo drug? Morda predsedniki držav, kralji, vladarji, gospodarstveniki, znanstveniki, duhovni voditelji? Vsak od njih si prizadeva, da bi uresničil svoje načrte in globoko posegel v dogajanje sveta. A te spremembe včasih zarezajo preveč globoko in v napačno smer. Torej, če bi lahko spremenila svet, bi vplivala na mišljenje teh veljakov. A tudi to najbrž brez uspeha.

Da pa ne bi obupala, bi se lotila krajše poti. Če bi lahko spremenila svet, bi si najprej zastavila: „Če bi lahko spremenila sebe ...“ in tako gotovo dobila bolj prijemljive odgovore. Take, ki bolj dišijo po česnu.

goslova. Spomnil je, na Jezusovo zagotovilo, da kdor sprejme otroka v njegovem imenu, sprejme njega samega (prim. Mr 9,37) ter opozoril na njegovo zagotovilo, da je življenje več vredno kot jed in pijača. Razen tega je škof Piriha svetoval, naj se po mestnih, vaških in krajevnih predstavnikih zavzemajo za tako socialno ureditev, ki bo bolj naklonjena družinam z večjim številom otrok. Ob koncu je vse povabil, naj Marijinemu varstvu znova izročimo sebe in naše družine, da bi otrokom in mladim posredovale življenje in vero.

Ob koncu evharističnega bogoslužja je spregovoril še ljubljanski nadškof, metropolit Alojz Uran, ki se je Bogu zahvalil za vsa tri dosedanja skupna srečanja obeh prijateljskih katoliških narodov, za bratske vezi med slovenskim in hrvaškim ljudstvom, ki so mnogo krepkejše od vseh nerešenih političnih in gospodarskih vprašanj.

Vse je nato prisrčno povabil na prihodnje srečanje, ki bo 22. avgusta 2009 v Stični, v kraju molitve in darovanja, v kraju klicanja Božje milosti in usmiljenja, v kraju prošnje za poglobitev naše vere. Ob sklepu je vse izročil v varstvo Božje Matere, Device Marije.

Kardinal Bozanič in nadškof Uran sta nato kleče pred Marijino podobo še s posebno molitvijo slovesno izročila v Marijine roke ljudstvo, ki jima je po Božji previdnosti zaupano, da ga vodita in privedeta z Marijino pomočjo v skupno nebeško domovino.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Točnost

Netočnost je ena od boleznih, ki smo si jih nalezli v Argentini. Prevzeli smo jo po domačinih. Je zelo nalezljiva. Muči starejše in mlajše. Zgleda, kot da je vseeno, če si

točen ali ne. A ni tako. Samo točnost je pravilna. Vlaku me ne bo čakal, in ure v uradih so za javnost določene. Če bom prišel pozneje, po uri, bom naslednji dan moral iti ponovno. Tudi pri cerkvenih obredih, na primer pri nedeljski maši, boleha za tem.

Točnost vseh, vedno nam pomaga, da moremo čim bolj uporabiti naš čas. Ta je dragocen za vsakogar. Za tistega, ki je točen, pa mora čakati na druge, kot za onega, ki bi moral točno priti na dogovorjeni kraj.

Točnost velja za šolo, za prireditve, za pevske vaje, za cerkev in za vse, kar je skupnega življenja in delovanja. Pa tudi za posameznike.

Za vse je napovedana ura in ta naj drži. Velja naj za prireditve, za one, ki prirejajo in za tiste, ki so povabljeni. Nje pomanjkanje do ostalih je nespoštovanje do njih in do tistih, ki se točno držijo napovedane ure. Točno naj se pričnejo vse prireditve in točno naj prihajajo vsi, ki se jih udeležijo. Tako ne bo nihče ničesar zamudil in nikdar prišel prepozno.

To naj velja za poroke, krste in pogrebe, pa še za vse ostalo. Tudi v tem dajajmo zgled mlajšim in vsem ostalim. Ne dovolimo, da bi nas napadale bolezni, ki nam nikdar niso po volji in ne v korist.

Naj nas Slovence poznajo tudi v tem, da poznamo uro in se je točno držimo.

Ameriški rojaki našemu kardinalu

V petek, 10. avgusta, se je ob robu srečanja Konference ameriških višjih redovnih predstojnikov v Clevelandu prefekt kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja dr. Franc Rode v župniji Marijinega vnebovzeta v Collinwoodu srečal s slovenskimi rojaki obeh clevelandskih slovenskih župnij sv. Vida in Marije vnebovzete, ki so mu pripravili veličasten sprejem. V cerkvi so imeli mašo za pokojnega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, nato pa prijateljsko srečanje v novi župnijski dvorani. Tam je nastala tudi fotografija, na kateri so

zbrani nekdanji taboriščniki v Spittalu na Dravi, ki so tam skupaj s sedanjim kardinalom preživljali mladost in „gulili“ šolske klopi v tamkajšnji gimnaziji. Prevevala jih je hvaležnost učiteljem, ki so kljub pomanjkanju, ki je pestilo taboriščnike, mladim dali odlično vzgojo in znanje za življenje, kar jim je omogočilo izjemne uspehe v svetu.

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI...

Prekmurje III

Murska Sobota. 14.000 prebivalcev, najsevernejše mesto v Sloveniji. Široko pozidano mesto z drevoredi, vrtovi in stanovanjskimi bloki v zaledju, je gospodarsko, upravno, kulturno in izobraževalno središče Prekmurja. Razvilo se je na ravnini ob Lendavi, na križišču mednarodnih poti in cest.

Kulturne ustanove so Pokrajinski muzej v gradu, Pomurska založba, Pokrajinska in študijska knjižnica, radijska postaja in galerija, v kateri se vrše trienalna likovna razstava Panonia in mednarodni Bienale male plastike.

Kot središče kmetijskega območja, se je razvila zlasti kmetijsko predelovalna industrija.

Največja je tovarna oblačil in perila, z obrati po vsem Pomurju - sedaj v ekonomski stiski zaradi kitajske konkurence. Na prvi ponedeljek vsakega meseca se vrše kramarski sejmi.

V mestu in okolici je preskrbljeno za šport in turizem: parkovni gozd Fazanerija, športno letališče pri Rakičanu, v gradu Rakičan je center za jahanje, soboško jezero je primerno za deskanje in ribolov, v jeseni je dovoljen lov na nizko divjad.

Naselje je nastalo verjetno že v 10. stoletju, v 13. je imenovano izmenoma Belmura in Sobota, leta 1366 kot trg in kot

mesto. Območje je v teku stoletij spadalo pod različne škofije, madžarske, hrvaške in slovenske. Od leta 1476 so bili meščani oproščeni tlačanstva, dobili so tudi sejemske pravice, konec 16. stoletja se je razširil protestantizem.

Mesto je bilo obdano z zidom, jarkom in okopi, pa so ga vseeno večkrat plenili Turki. Leta 1690 je mesto z okolico kupil ogrski plemič Peter Szapary „za vse večne čase“, ki so se pa končali s prvo svetovno vojno.

Mesto je bilo priključeno Sloveniji 1919, od 29. maja do 3. junija je bila tu Murska delavska republika. V 2. svetovni vojni so ga zasedli Madžari, ki so izselili veliko Slovencev in Židov v nemška taborišča. Aprila 1945 je okupatorje pregnala Sovjetska Rdeča armada. Za njo so zmagovito prikorakali partizani.

Glavni trg je Trg Zmage s spomenikom, ki predstavlja sovjetskega vojaka in partizana, zahodno od trga je velik Park Miru s številnimi drevmi.

Renesančni dvorec sredi parka je iz 13. stoletja, baročno so ga prenovili v 18., glavni portal izstopa kot kamnoseški okras. V salonih so umetniške slike in del izvirne opreme.

Grad je bil 1992 prenovljen, v njem je Pokrajinski muzej s tovrstnimi zbirkami in

del Pokrajinske in študijske knjižnice.

Fazanerija je velik športni kompleks ob Lendavi, z nogometnimi in teniškim igriščem, kopališčem in sprehajalnimi stezami. Ob robu je vojašnica, ki je bila bombardirana med vojsko za slovensko samostojnost 1991.

Župnijska cerkev sv. Nikolaja je iz konca 13. stoletja, tu je bilo versko središče za Slovence med Muro in Rabo. V 14. stoletju so cerkev prezidali, pozneje pa večkrat povečevali, zadnjič 1912. Ohranjene so gotske poslikave, rodbina Szapary ima v njej grobnico.

V bližini mesta so **Moravske Toplice**. Prej kmečko naselje se je spremenilo v zdravilišče in turistični kraj, ko so leta 1960 pri vrtanju našli vodo, s 72° C. Tu zdravijo revmatizem, kožne bolezni in poškodbe na sklepih. Za rekreacijo je 20 bazenov, teniška igrišča in sprehajalne steze.

Severneje je vas **Martjanci**, staro versko središče, ki se opravično ponaša s cerkvijo sv. Martina, postavljena in izredno bogato poslikana 1392. Čeprav je bila pozneje predelana, sta prvotno obliko ohranila ladja s freskami in zvonik. Dodatne freske so iz 15. stoletja, oltar s kipom sv. Martina je Plečnikovo delo - 1925.

Po severnem delu Prekmurja, med avstrijski in madžarsko mejo se razteza nizko gričevje - 250 do 300 m, z nekaterimi vrhovi čez 400 m. Dobilo je ime **Goričko** in obsega več kot polovico Prekmurja.

Gričevje je poraščeno predvsem z borovimi gozdovi, na južnih obronkih so nasadi vinogradov. Prebivalci vzhodnega in osrednjega dela so v glavnem evangeličani.

Gornji Petrovci je središče severovzhodnega Goričkega - Bakarsko. V vasi deluje konfeksijski obrat in kokošja farma. Evangeličanska cerkev je iz 1824, kasneje prenovljena. Na bližnjem vrhu je Dom na Goričkem, v bližini cerkev sv. Trojice, iz 14. stoletja.

Hodoš, vas z večino madžarskega prebivalstva. Nekoč je bila del vojaške skupnosti za obrambo zapadne ogrske meje. Tu je ena najstarejših evangeličanskih župnij - iz 1783.

Grad: največji kraj na Goričkem, razvil se je okrog gradu, odtod ime. V ogrsko državo je bil vključen 1183. Kot trg je omenjen 1478, bil je upravno središče Goričkega. V vasi pridelujejo bučno olje. Župnijska cerkev Marijinega vnebovzeta je ena najlepših gotških spomenikov v Prekmurju.

Nad naseljem je na strmem griču grad, eden največjih na slovenskem ozemlju, prvič omenjen 1214, lastniki so se večkrat menjali. Židovi so med seboj povezani in obkrožajo notranji park. Ima tri polkrožne stolpe, eden je preurejen v zvonik grajske kapele. V štirih salonih je urejena krajevna zgodovinska zbirka. Drugi deli so večinoma opušteni.

Zbral in priredil Franci Markež

NOVICE IZ SLOVENIJE

HUDA TOČA

Petkovo (17. 8.) neurje s točo, močnim vetrom in dežjem, ki je prizadelo Gorenjsko, Koroško in Savinjsko dolino, je bilo najbolj silovito v občini Braslovče, kjer je povzročilo precejšnjo gmotno škodo na objektih in kmetijskih pridelkih. Neurje je prizadelo dve tretjini občine in odneslo streho z več kot 200 objektov. Podrtih je tudi 21 hmeljskih sušilnic in 120 hektarjev žižnic, letošnjih pridelek hmelja pa je popolnoma uničen. Najbolj je prizadeta tamkajšnja osnovna šola, kjer je veter s starega dela objekta razkril streho, voda pa je zalila celotno šolo in opremo v njej.

BOLJŠE, A ŠE NE DOBRO

V Sloveniji deluje 14 aparatov za magnetno resonanco; samo v zadnjih dveh letih se je stanje izboljšalo, nove aparature so dobili v Izoli, Novi Gorici, na Ptuj in v Mariboru. A v primerjavi z Nemčijo, kjer imajo en aparat na 50.000 prebivalcev, Slovenija zaostaja po dostopnosti bolnikov do pregledov z magnetno resonanco. Da bi bila primerljiva, bi Slovenija potrebovala 40 magnetnih resonanc.

ODDAJAMO GRAD V NAJEM

V uradnem listu je bil objavljen razpis za najem dela ljubljanskega gradu. V njem naj bi po besedah župana Zorana Jankoviča prostor našlo šest trgovin in dva gostinjska lokala. Na gradu bo med drugim tudi muzej razvoja slovenske državnosti, sklep o ustanovitvi projektne skupine, ki bo skrbela za pripravo vsebine muzeja, pa je župan že sprejel. V mestni občini Ljubljana (MOL) sicer načrtujejo prenovo celotnega ljubljanskega gradu, ki naj bi po besedah župana trajala približno dve leti, stala pa naj bi 20 milijonov evrov.

17. AVGUST - PRAZNIK PREKMURSKÉ ZDRUŽITVE

Predsednik vlade Janez Janša je po osrednji slovesnosti ob prazniku združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom v Murski Soboti izrazil veselje nad dejstvom, da je državni zbor v tem mandatu 17. avgust razglasil za državni praznik. Gre namreč za obeležitev „pomembnega zgodovinskega dogodka, brez katerega Slovenija danes ne bi bila takšna kot je“. Janšo še posebej veseli, da omenjeni praznik že drugič obeležujejo v času, ko je Prekmurje začelo napredovati in zmanjševati razvojnne zaostanke.

PO SVETU

ZLOČINCI NA SODNIJO

Pred sodnika je 21. avgusta v Bagdadu, stopilo 15 nekdanjih sodelavcev nekdanjega bivšega predsednika Sadama Huseina, ki so obtoženi zločinov proti človečnosti med krvavo zadušitvijo šiitskega upora leta 1991. Med njimi je tudi Huseinov bratranec Ali Hasan al Madžid, ki ga je isto sodišče skupaj s še dvema obtožencema že obsodilo na smrt zaradi genocida nad Kurdi med t.i. operacijo Anfal leta 1988. Proti obtožencem naj bi po navedbah iraških predstavnikov pričalo najmanj 90 žrtev in prič tedanjih dogodkov, med dokaznim gradivom pa naj bi bili tudi posnetki in poročila vojske.

POTRES V PERUJU

Eden najhujših potresov v Peruju, ki je v četrtek, 16. avgusta prizadel njegovo južno obalo, je po zadnjih podatkih zahteval najmanj 510 življenj. Reševalci še vedno iščejo tiste, ki so ostali pod ruševinami, zdravstveni delavci pa oskrbujejo več kot tisoč 500 ranjenih. Številne mednarodne ustanove in druge države so po tej naravni katastrofi v Peru že poslale pomoč. Število žrtev potresa z jakostjo 7,9 stopnje po Richterjevi lestvici, ki je imel žarišče približno 145 kilometrov jugovzhodno od prestolnice Lima, naj bi še naraslo.

PREPOVEDANO MESO

Velika Britanija si prizadeva, da bi Evropska unija omejila prepoved izvoza živine in mesa, ki jo je za celotno državo uvedla v začetku meseca po izbruhu slinavke in parkljevke (aftosa) na Otoku. V Londonu želijo, da bi Unija prepoved omejila le na tisti del britanskega ozemlja, kjer je bila bolezen dejansko odkrita. Evropska komisija je zahtevalam Londona naklonjena. Stalni odbor povezave za prehransko verigo in zdravje živali se bo namreč po napovedih sestal v četrtek, 23. avgusta, ko naj bi odločal tudi o prepovedi, uvedeni v začetku meseca.

ORKAN V MEHIKI

Silovit orkan Dean, ki je dosegel najvišjo peto stopnjo jakosti, je 21. avgusta zadel vzhodno obalo mehiškega polotoka Jukatan. Orkan je divjal s hitrostjo skoraj 270 kilometrov na uro. Zvečer po lokalnem času naj bi tako dosegel Mehiški zaliv. Tam je državno naftno podjetje Petroleos de Mexico že izselilo vseh 14. tisoč zaposlenih na naftnih ploščadih.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI ŠTUDIJSKI DAN SLOV. KAT. AKAD. STAREŠINSTVA

Slovenski katoliški akademski starešine v Buenos Airesu se vsako leto zberejo na študijski dan. Letos je bil ta dan dne 17. avgusta, ko je v Argentini praznik. Kakor sedaj že nekaj let, je bil tudi ta študijski dan v prostorih pri čč. šolskih sestrah na Paternalu. V opoldanskem odmoru je bilo skupno kosilo, redka in edina vsakoletna prilika, da se morejo člani sestati in prijateljsko razgovoriti; gostoljubnost slovenskih redovnic je omogočila tudi letos, da so mogli prebiti nekaj ur skupaj.

Prireditev se je začela s službo božjo, ki jo je opravil duhovni vodja SKAS-a g. direktor Anton Orehar. Pred sv. mašo je imel kratek nagovor o pomenu dneva. Razložil je naloge, ki jih imajo slovenski katoliški intelektualci in nakazal, kakšnem duhu se naj razpravljanju približajo. Nato je opravil molitve k sv. Duhu za pomoč in razsvetljenje. ...

BUENOS AIRES

Lepa slovenska Marijanska pobožnost v Lourdesu

Slovenci na področju Velikega Buenos Airesa so tudi letos počastili Marijino Brezmadežno Srce s procesijo in popoldansko mašo, ki je bila v veličastni cerkvi luške Gospe v Lourdesu v nedeljo dne 18. avgusta.

Pobožnost se je začela ob pol štirih pred luško votlino, kjer je molil rožni venec g. župnik Gregor Mali. Nato se je izpred te votline razvila lepa procesija v glavno, še nedokončano cerkev, odkoder se je pomikala v spodnjo cerkev. V procesiji je stopalo nad tisoč slovenskih rojakov. Lepo so bila zastopana slovenska dekleta v narodnih nošah. Postaven slovenski fant v narodni noši je nosil pred to skupino tudi slovensko zastavo. Med procesijo so rojaki navdušeno prepevali slovenske Marijine pesmi...

Pevski zbor Gallus je preteklo nedeljo pel pri slovenski maši v zavodu Sester Vnebovzetja (Hermanas del Asunción). Te sestre se posvečajo brezplačni negi bolnikov izključno iz delavskih družin in imajo svoj samostan v ulici Junta 3337, v okraju Flores. ...

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. **Marijana Pograjca** in njegove žene ge. **Vide, roj. Šega** v Moronu se je rodila hčerka. Srečni družini naše čestitke.

Poroka. V soboto dne 10. avgusta sta stopila pred oltar v župni cerkvi sv. Kajetana v Liniersu v Buenos Airesu g. **Martin Kelc** in gdč. **Majda Brandsteter**. Mladi par je poročil g. **Albin Avguštin**, za priči sta mu pa bila: nevesti g. **Jože Avguštin**, ženinu pa g. **Ivan Čuček**. Novoporočencem ob vstopu v novo življenje želimo vso srečo in obilo božjega blagoslova.

LANUS

Prisrčna otroška prireditev v Lanusu

Lanuški otroci pod vodstvom učiteljice gdč. Zdenke Virant so nas spet prijetno presenetili. To pot ne le s to ali ono pesmico ali prizorčkom, ampak kar s poldrugournim programom, ki so nam ga podali v nedeljo, 11. avgusta popoldne v Društvenem domu v Slovenski vasi v Lanusu. ...

Svobodna Slovenija, 22. avgusta 1957 - št. 34

KOSOVO

Združeni Narodi so kosovskim oblastem odredili, naj začnejo pripravljati volitve v 120-člansko skupščino, čerprav vprašanje prihodnjega statusa Kosova še ni rešeno. Tretje volitve po vojni v letih 1998 in 1999 naj bi izvedli v novembru, točen datum pa še ni določen. Predstavniki Združenih Narodov Steven Schook je kosovske stranke pozval, naj registrirajo kandidate za volitve, datum glasovanja pa naj bi določili v prvem tednu septembra.

RESUMEN DE ESTA EDICION

LA LENGUA - UNA CUESTION DE HONOR

La editorial de este número resalta el orgullo que debemos sentir por el idioma materno. En el mundo globalizado se tratan de estrechar los lazos de comunicación y se tiende a considerar al inglés como el idioma universal. Pese a ello, la UE respeta la diversidad idiomática y el esloveno tiene el mismo valor que las demás lenguas. Dicen, que es difícil tener presencia frente a los gigantes del mundo pero, si se pudo mantener el idioma en el exilio ¿por qué ahora debiera desvanecerse? La columna vertebral que sostiene a una nación, es el amor por la patria, sus costumbres, tradiciones y, claro está, el cultivo de la lengua de los padres a las futuras generaciones. La pelea por estar dentro del mundo global, no puede ni debe borrar las particularidades de los pueblos que se remontan a siglos, tanto en el idioma como en otras herencias culturales. Para todos los eslovenos (vivan donde vivan) es el idioma esloveno ese signo cultural que los une; es el lazo entre ellos, es el rasgo que los hace ser lo que son: eslovenos. Pertener a un país con dos millones de habitantes, puede hacernos caer en la tentación de abandonar la lengua materna, para amalgamarnos a "la lengua reinante". Mientras nos una el mismo amor por nuestra historia y compartamos con nuestros hijos el don divino heredado, no caeremos. (Pág. 1)

TODO ES POSIBLE

En la reunión que mantuvieron los principales partidos políticos con el primer ministro esloveno Janez Janša, se acordó que el gobierno debe continuar en la búsqueda de la mejor solución para el problema de límites con Croacia. Asimismo concluyeron que deberá interceder una tercera posición para poner fin al conflicto. Esto implica desde una mediación hasta el arbitraje, pero el gobierno esloveno aún no definió cual es la posición que propondrá. (Pág. 1)

MERECIDO RECONOCIMIENTO

Una de las víctimas del fascismo en Eslovenia fue el compositor Lojze Bratuž, quien fue obligado a ingerir aceite industrial y a consecuencia de ello falleció. Su trabajo en el campo de la música y la cultura fue una gran contribución para la región de Primorska. Tras su muerte, su esposa e hijos hicieron que su obra continúe. El partido político Slovenska skupnost (Ssk; Comunidad Eslovena), impulsó en Italia un reconocimiento a su obra cultural. Así fue como el presidente italiano, Giorgio Napolitano, nombró a los dos hijos de Bratuž como comandadores de la república de Italia. El partido consideró este acto como un modo de reconocer el sufrimiento de toda la nación eslovena durante el régimen fascista. Aunque, en realidad, ni el gobierno ni el pueblo italiano han reconocido públicamente la persecución fascista hacia los eslovenos. (Pág. 2)

COMPÁS DE ARTISTAS

El centro esloveno de San Martín realizó, el 21 de julio, la quinta jornada de "Al compás de los colores". La apertura fue en uno de los salones, donde se expusieron las obras del artista plástico Tone Kržišnik. La segunda parte de la noche estuvo ligada a la música. El solista Juan Vasle y el grupo vocal Opus cuatro, se presentaron en otro de los salones. Esta conjunción artística ya obtuvo su reconocimiento en tierras eslovenas y en octubre de este año comenzarán una nueva gira por Eslovenia. Las voces de estos grandes de la música sin duda estremecieron el alma del público y la devolución fue un caluroso aplauso en cada canción. Luego llegó el turno del golaž y de las charlas distendidas. (Pág. 3)

UN DÍA EN FAMILIA

Las familias del centro esloveno de San Justo celebraron su día. La jornada se inició con la misa y siguió en el centro Naš dom. Luego del desayuno se abrió la kermés y los chicos disfrutaron de variados juegos, con sus respectivos premios. El almuerzo familiar no se hizo esperar. La hora del postre vino acompañada de nuevos regalos (para ser ganados por medio de la suerte) para los chicos y no tan chicos. (Pág. 3)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alenka Godec** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Franci Markež, Jože Horn, Berta Golob, Vera Breznikar Podržaj, Viktor Leber in Pavlina Dobovšek.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 120, pri pošiljanju po pošti pa \$ 160; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. *Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.*

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correio Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad
Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

GOSPODARSTVO

Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

Počitniški dom „Dr. Rudolf Hanželič“ sporoča, da je gostom na razpolago vse leto. Tel.: 03548-494046; Mobitel (011) 15-6152-9978; e-mail: hoteldecampo@yahoo.com.ar

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadst. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič — Odvetnica — Uradna prevajalka za slovenski jezik Laval 1290, pis. 402 — Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@fibertel.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 22. avgusta 2007

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,35 US dolar
1 EVRO	1,43 KAD dolar
1 EVRO	4,37 ARG peso

URADNE URE

Pisarna Zedinjene Slovenije, ter uredništvo in uprava Svobodne Slovenije uradujejo od ponedeljka do petka, od 10. do 19. ure.
Prosimo, da ta urnik upoštevate!

OBVESTILA

SOBOTA, 25. avgusta:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Večer Simona Gregorčiča ob stoletnici njegove smrti. Vabi Slovenska kulturna akcija, v Slovenski hiši ob 20. uri.

NEDELJA, 26. avgusta:

Mladinski dan v Slomškovem domu.

Obletnica v Rožmanovem domu. Ob 11. sv. maša, nato skupno kosilo.

SREDA, 29. avgusta:

Učiteljska seja voditeljic osnovnošolskih tečajev, v Slovenski hiši ob 20.

SOBOTA, 1. septembra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Srečanje za visokošolce. Predava Erika Poglajen, ob 20. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 2. septembra:

41. obletnica Z.S.M.Ž. v Slovenski hiši. Začetek s sv. mašo ob 15.30.

SOBOTA, 8. septembra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Koncert deklškega zbora Milina, ob 20.30 uri na Pristavi.

NEDELJA, 9. septembra:

Mladinski dan v San Justu.

NEDELJA, 16. septembra:

46. obletnica Slomškovega doma.

ČETRTEK, 20. septembra:

Mesečni sestanek zveze slovenskih mater in žena iz San Martina, v domu ob 16. uri. Praznovale bomo prihod pomladi in rojstne dneve vseh članic.

SLOVENCİ IN ŠPORT

POČASNA DRAVA

Po prvih štirih krogih so nogometaši ptujske Drave (kjer igra Lukas Horvat in Javier Grbec) izgubili kar tri srečanja (Maribor, Primorje in Mik CM Celje) ter slavili samo proti ljubljanskemu Interblocku. Že po visokem porazu v Celju (0:6) je bilo slutiti, da bo prišlo do zamenjave na trenerski klopi, kar se je tudi zgodilo, ko sta se klub in Dražen Besek sporazumno razšla. Novi strateg je postal bivši slovenski reprezentant Primož Gliha. Prvo tekmo kot trener je Gliha remiziral (2:2 z Nafto).

VZDRŽLJIVI MOTOCIKLIST

Slovenski motociklist Igor Jerman je na četrti dirke svetovnega vzdržljivostnega prvenstva v nemškem Oscherslebnu osvojil tretje mesto. Jerman je z ekipo Yamaha Austria in sotekmovalcema Avstralcem Damianom Cudlinom ter Britancem Stevom Martinom v 24 urah prevozil 885 krogov. Zmagala je posadka Suzukija Vincent Philippe/Matthieu Lagrive/Julien Da Costa, ki je zbrala 20 krogov več.

SAMA NE - V DVOJICAH PA!

Najboljša slovenska teniška igralka Katarina Srebotnik je že v drugem krogu končala nastope med posameznicami na turnirju WTA v kanadskem Torontu.

Zato pa je s svojo partnerko v igri dvojic Japonko Ai Sugijama osvojila turnir WTA v Torontu. Slovenka in Japonka, drugopostavljeni igralki turnirja, sta v velikem finalu ugnali prvopostavljeni Caro Black iz Zimbabveja in Liezel Huber iz JAR s 6 : 4, 2 : 6 in 10 : 5.

Tudi Andreja Klepač se je na tem turnirju najprej uspešno skozi kvalifikacije prebila na glavni turnir, nato pa v prvem krogu zabeležila enega večjih uspehov kariere. Gladko v dveh nizih je premagala Američanko Meilen Tu, 46. igralko na lestvici WTA, in se prebila v drugi krog, kjer pa je morala priznati premoč najboljši igralki sveta in prvi nosilki Belgijki Justine Henin.

ŠTUDENTSKE KOLAJNE

Slovenski nastopi na 24. svetovnih športnih igrah študentov v Bangkoku so prinesli en komplet odličij. Telovadec Sašo Bertoncely je na konju z ročaji osvojil zlato kolajno, plavalka Sara Isakovič pa na 200 prosto srebrno in na 200 delfin bronasto.

TRETJI NA TURNIRJU ŠTIRIH NARODOV

Avstrijec Thomas Morgenstern je z 248,3 točke (104/114,5 m) zmagovalce tekme v Einsiedelnu dobil tudi turnejo štirih narodov (Hinterzarten, Courchevel, Pragelato, Einsiedeln) poletne velike nagrade v smučarskih skokih. Drugo mesto je osvojil Poljak Adam Malysz, zgolj za desetinko točke pa je za poljskim veteranom na odličnem tretjem mestu zaostal najboljši Slovenec Jernej Damjan (108,5/109; 244,5), ki je tako vnovič osvojil tudi nagrado za najboljšega moža dneva.

OSEBNE NOVICE

Krst

V nedeljo, 5. avgusta je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **Martin Aleksander Brula**, sin Marcela in Marte Selan. Za botra sta bila Andreja Brula Cestnik in Martin Selan; krstil pa je g. Franci Cukjati. **Srečni družini iskreno čestitamo!**

Novi diplomanti

Na argentinski katoliški univerzi (UCA) je dokončala študije **Veronika Jerman** in postala psihopedagoginja.

Na univerzi Austral v Pilarju je dokončala študije **Mihaela Jerman** in postala zdravnica.

Na tehnološki univerzi ITBA je dokončal študije **Niko Černič** in postal inženir informatike.

Čestitamo in želimo mnogo uspehov!

Smrt

V Villa Tesei je umrl g. **Tomažič Izidor** (78). **Naj počiva v miru!**

V Ljubljani, v srednji vek

Mini teater je letos že osmo leto zapored v sodelovanju s Festivalom Ljubljana pripravil festival srednjeveške in renesančne glasbe ter srednjeveški dan na ljubljanskem gradu.

Festivalski program se je začel v torek, 21. avgusta, s koncertom španske skupine Tasto Solo, sklenil pa se bo 8. in 9. septembra, ko bodo mestne ulice in grad poleg glasbenikov zavzeli še plesalci, viteške skupine, bruhalci ognja, mečevalci, igralci in drugi ustvarjalci iz Slovenije, Srbije, Italije, s Češke in Hrvaške.

Skupina Tasto Solo je nastopila v Stanovski dvorani gradu v sodelovanju s 25. festivalom Radovljica. Ansambel se posveča oživljanju bogatega, vendar danes slabo poznane repertoarja za instrumente s tipkami, ki je nastal v poznem srednjem veku. Pri tem imajo pomembno vlogo raziskovanje, rekonstrukcija in uporaba instrumentov, ki jih redko srečamo na koncertnih odrih, poudarek pa je tudi na improvizaciji, pri kateri se glasbeniki zgledujejo po ohranjenih virih.

Festival se bo nadaljeval 26. avgusta, ko bodo na ljubljanskem gradu nastopili slovenski glasbeniki, zbrani v ansambel Musica cubicularis (Tomaž Sevšek - čembalo, Domen Marinčič - viola da gamba) ter Vasko Atanasovski (saksofon, flauta). Na sporedu bo virtuozna instrumentalna glasba pozne renesanse in glasba Atanasovskega.

Prav tako v Stanovski dvorani ljubljanskega gradu bo 4. septembra nastopil ameriški virtuoz na lutnji Joel Frederichsen s koncertom italijanske in angleške glasbe pozne renesanse. Na violi da gamba ga bo spremljal Marinčič.

Festival srednjeveške in renesančne glasbe ter srednjeveških svečanosti se bo 8. in 9. septembra sklenil na številnih lokacijah: Stara Ljubljana, Prešernov trg, ljubljanski grad. V glasbenem programu bodo sodelovali ansambli iz Italije (Clamor et Gaudium) in s Češke (Lusatia Consort, Remdih). Organizatorji pa so pripravili tudi zanimiv zabavni program, ki ga bodo izvedli viteške skupine, plesalci, bruhalci ognja, zabavljaci in kulturna društva.

Na ljubljanskem gradu bo v nedeljo, 9. septembra, stala srednjeveška tržnica, poskrbljeno pa bo tudi za srednjeveško kulinarčno ponudbo.

Slovenska kulturna akcija

vabi na večer

Simona Gregorčiča

ob stoletnici njegove smrti

dr. Katica Cukjati: *uvod in življenjepisi*
Tine Debeljak: *S. Gregorčič pesnik*
Blaž Miklič: *recitacije pesmi*

v soboto, 25. avgusta ob 20. v mali dvorani Slovenske hiše, Ramón Falcón 4158
Še prav posebno vabljeni učitelji in profesorji slovenskih šol.

41. obletnica Zveze slovenskih mater in žena

bo v nedeljo, 2. septembra

Ob 15.30 uri sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj.

Sledi kulturni program:

„60 let začetka prihajanja slovenskih beguncev v Argentino“

v izvedbi arh. Jureta Vombergarja.

Žrebanje srečk in pogostitev.

Vsi lepo vabljeni!

37. MLADINSKI DAN V SLOMŠKOVEM DOMU

26. avgusta 2007

8.00 — Začetek tekmovanja
11.15 — Dviganje zastav
11.30 — Sv. maša
13.00 — Kosilo
19.00 — Kulturni program
Nato prosta zabava.

Vsi lepo vabljeni!

Prijave za kosilo na tel. 4485-8522, 4482-5885 ali 4656-3548.
Castelli 28 - Ramos Mejia